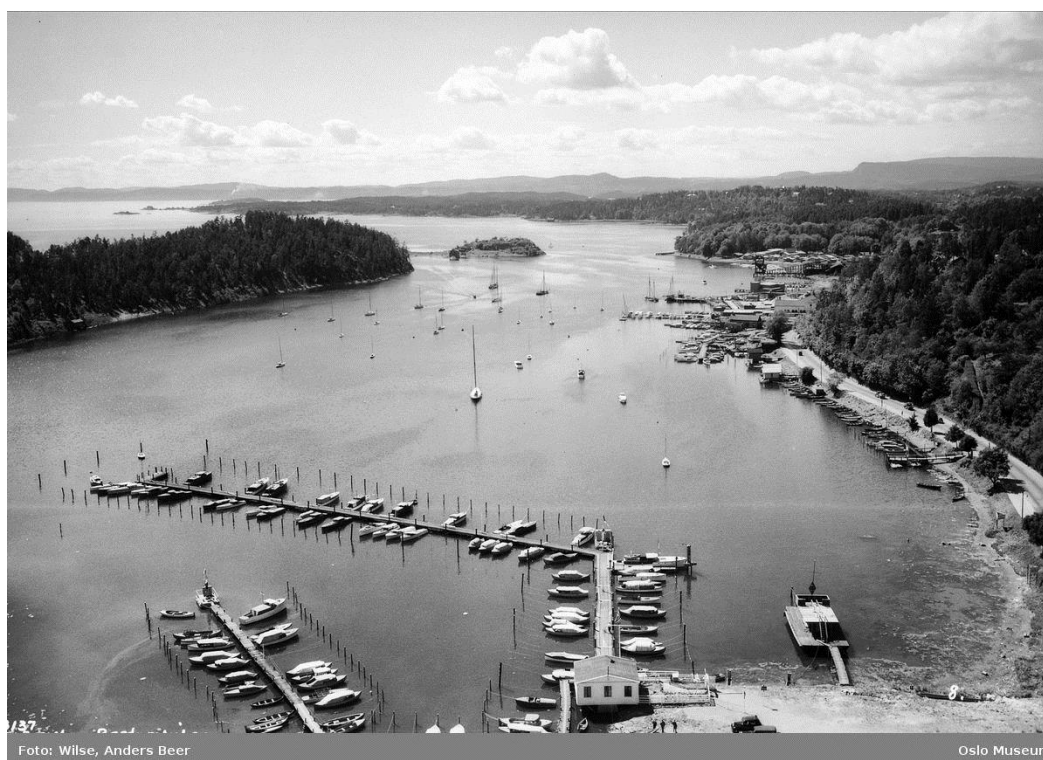

KYSTSTI BESTUMKILEN

Kulturminneverdier på strekningen Vækerø - Maritim

Borge, Marianne og Berg, Sveinung

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)

Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo

Telefon: 23 35 50 00

www.niku.no

Tittel Kyststi Bestumkilen Kulturminneverdier på strekningen Vækerø - Maritim	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 115/2016	Publiseringsdato 19.08.2016
	Prosjektnummer 1020893	Oppdragstidspunkt August 2016
	Forsidebilde Bestumkilen 1936 (Wilse/digitaltmuseum)	
Forfatter(e) Borge, Marianne og Berg, Sveinung	Sider 30	Tilgjengelighet Åpen
	Avdeling Samfunn og forvaltning	

Prosjektleder Berg, Sveinung Krokann
Prosjektmedarbeider(e) Borge, Marianne
Kvalitetssikrer Sveinung Krokann Berg

Oppdragsgiver(e) Bymiljøetaten/Grindaker

<p>Sammendrag</p> <p>Bymiljøetatens ønske om å anlegge kyststi langs Bestumkilen berører kulturminneverdier knyttet til hvordan møtet mellom land og sjø ivaretas samt hvordan den sjørelaterte virksomheten til båtforeningene, Oslo kajakklubb og Bestumkilen Roklubb kan opprettholdes. Selve kystlinjen vurderes ikke som spesielt sårbar, men i lys av tidligere utfyllinger og muligheten for å opprettholde sjønærheten for omkringliggende landområder også i framtiden vil en kyststi som fortrinnsvis anlegges på land være å foretrekke. Den sjørelaterte virksomheten i planområdet utgjør en sentral del av områdets identitet og karakter, og anleggene som er oppført med henvendelse mot sjøen er mest sårbare for tiltak som griper inn i denne sammenhengen. Spesielt gjelder dette Oslo kajakklubs anlegg og opprinnelige klubbhus. Kranen for båtøstak og sjøsetting i Drammensveien 214 er sentral for virksomheten på eiendommen. Kyststien bør søkes anlagt på en måte som opprettholder muligheten for disse aktivitetene og ivaretar den sjørelaterte aktiviteten som finnes i området.</p>
--

Emneord Kyststi, Bestumkilen, Maritim, Vækerø,, Oslo kajakklubb
--

Avdelingsleder

Berg, Sveinung Krokann

Forord

Grindaker Landskapsarkitekter er sammen med Longva arkitekter engasjert av Bymiljøetaten i Oslo kommune for å utarbeide forslag til reguleringsplan for kyststi langs Bestumkilen. Planområdet strekker seg fra Maritim vestover til Maxbo på Vækerø. Som del av reguleringsplanarbeidet er NIKU bedt av Grindaker (v/Per Heikki Granroth) om å utarbeide en rapport vedrørende kulturminner som berøres på strekningen som skal følge plansaken.

Byantikvaren har tidligere gitt tilbakemelding på forslag om kyststi på strekningen i forbindelse med varsel om oppstartmøte 18.09.14. og påpeker spesielt forholdet mellom strandlinje og sjøareal samt Oslo kajakklubbs anlegg i Drammensveien 210 som sentrale kulturminneverdier som må tas hensyn til.

Jf. Område- og prosessavklaring i PBE (behandlet i planforum 04.02.15) er NIKU bedt om å utarbeide en enkel beskrivelse av bevaringsverdige elementer langs traseen og en beskrivelse av hvordan kyststien eventuelt påvirker disse. Ny kartlegging er ikke påkrevd, men NIKU har foretatt befarings i området i tillegg til kildesøk og gjennomgang av eksisterende registreringer.

Arbeidet er utført av arkitekt Marianne Borge og samfunnsgeograf Sveinung Krokann Berg.

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn for oppdraget	7
2	Kort historikk	7
2.1	Området	7
2.2	Ullern båtforening	12
2.2.1	Bebyggelse.....	12
2.2.2	Forholdet til sjø.....	14
2.3	Eiendomsspar/H.C. Thauglands Trælastforretning	15
2.3.1	Bebyggelse.....	15
2.3.2	Forholdet til sjø.....	15
2.4	Oslo Kajakklubb	16
2.4.1	Bebyggelse.....	16
2.4.2	Forholdet til sjø.....	19
2.4.3	Påbygg	19
2.4.4	Fri passasje mellom bygningene	19
2.5	Bestumkilen Roklubb.....	22
2.5.1	Bebyggelse.....	23
2.5.2	Forholdet til sjø.....	24
2.6	Maritim båtforening.....	26
2.6.1	Bebyggelse.....	26
2.6.2	Forholdet til sjø.....	26
2.7	La-Sa Båt og Motor A/S	27
2.7.1	Bebyggelse.....	27
2.7.2	Forholdet til sjø.....	28
3	Vurdering av verneverdier som berøres i planområdet for kyststien.....	29
4	Referanser/Litteratur	29

1 Bakgrunn for oppdraget

Planområdet strekker seg fra Maritim til Maxbo/Vækerø og omfatter kystlinjen på sydsiden av E18 og bebyggelsen i Drammensveien 198-214.

Planområdet (Grindaker 23.06.16)

Igangsetting av prosjektet er forankret i planarbeidet med Fjordbyen vest og opparbeidelse av kyststi/rekreativ sjøfront fra Sjølyst til Sollerudstranda samt vedtak om å opparbeide ny parkeringsløsning for båtforeningene som er lokalisert i planområdet. Disse formålene ønskes fulgt opp i samme reguleringsplan.

Det er skissert alternative føringer for kyststien gjennom planområdet, men NIKU har først og fremst forholdt seg til kulturmiljøene som inngår i planområdet uten å ta stilling til endelig valg av trasé.

2 Kort historikk

2.1 Området

Bestumkilen strekker seg fra Killingen i vest til utløpet av Hoffselva på Sjølyst. I 1840-årene hadde dampbåten Jonas Collett sommerrute til musikkpaviljongen og serveringsstedet Karenslyst på Bygdøysiden innerst i kilen. I 1920-årene ble kilen benyttet som landingsplass og havn for sjøfly. Bestumkilen er i dag dominert av bryggeanlegg og sjønær aktivitet som sammen med utbygging av E18 har preget landskapsrommets utvikling.

Bestumkilen sett mot vest ca 1863-83 (Ole Tobias Olsen/digitaltmuseum)

Kart 1917 (finn.no)

Kartet fra 1917 viser området topografi før større utfyllinger og bryggeanlegg med buktende Drammensvei langs sjøen, avsetninger i forbindelse med utløpet for Merradalsbekken og enkelte badehus innover mot «Sølyst».

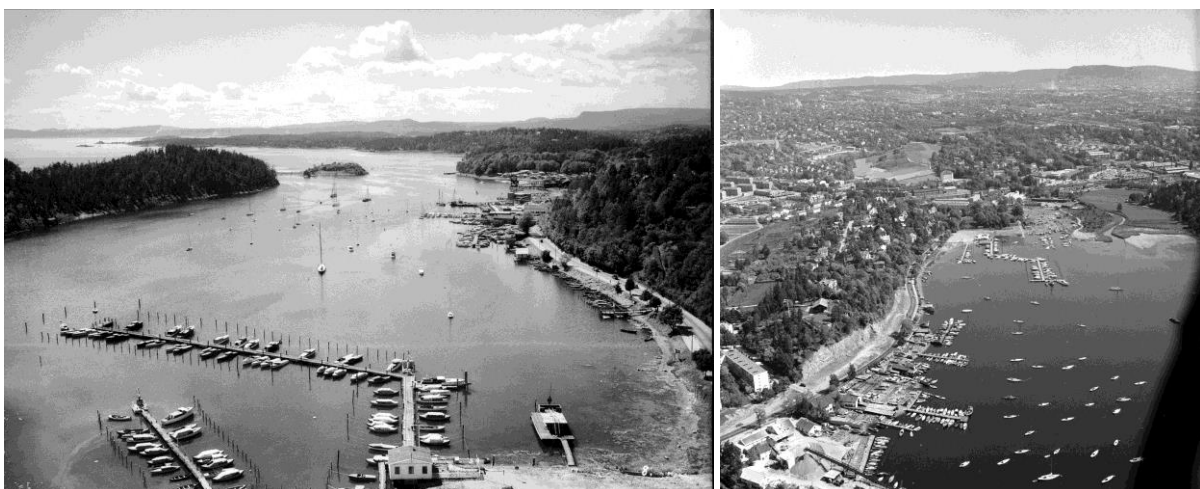

Foto: Wilse, Anders Beer

Oslo Museum

Badehus langs Bestumkilen 1907 (Wilse/digitaltmuseum)

Området har gradvis endret karakter etter hvert som E18 har blitt utvidet og delvis bidratt til at området er utfyllt med overskuddsmasser fra veganlegget.

Bestumkilen 1936 (Wilse/digitaltmuseum) og på 50-tallet (Dagbladet/digitaltmuseum)

Kartet fra 1938 viser en videre omforming av vannkanten med ytterligere avsetninger vest for utløpet til Merradalsbekken. På 50-tallet har det formet seg en tydelig spiss ut i kilen på østsiden av Merradalsbekkens utløp, trolig som avsetning og ekstra areal for Oslo Mørtelverk. Deler av Åsen er sprengt bort i forbindelse med E18-utbygging og fyllmasser lagt ut i sjøen.

Bestumkilen 1938 (Aker 1938/Byarkivet)

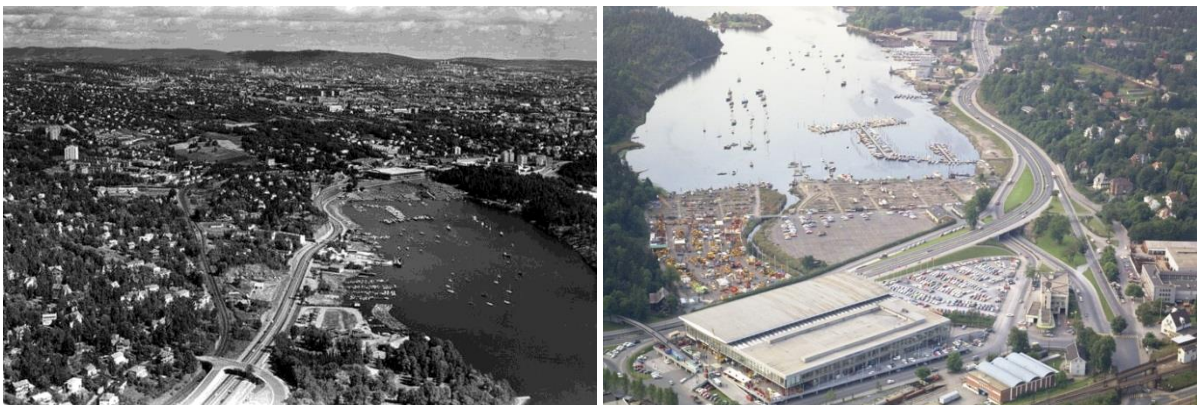
Den nye motorveien skapte en barriere mot vannet og ble en vesentlig støyfaktor. Områdets beliggenhet ved vannet førte til at funksjoner som båtklubb og båtopplagring likevel etablerte seg her samt noe industri- og næringsvirksomhet – med funksjoner som ikke innebar varig opphold for mennesker – og som kunne eksistere mellom motorvei og vannkant. Båtbyggeriet A/S Maritim ble etablert i Drammensveien 198 i 1906 (og har ventelig gitt navnet til området), masseponi på tomten ved siden av, Oslo Mørtelfabrikk samt kulloplag noe nærmere Vækerø. Navnet Maritim er i dag tilknyttet Maritim båtforening som har parkering og bryggeanlegg i Drammensveien 208.

Maritim båtbyggeri 1925 (Wilse/digitaltmuseum) og Drammensveien fra Vækerø 1958 (digitaltmuseum)

Maritim 1961 som viser utfylling ifm E18 og næringsvirksomhet (digitaltmuseum)

Bestumkilen 1961 (Widerøe/digitaltmuseum) og 1966 (digitaltuseum)

Sammenhengen mellom landsiden og sjøsiden er sterkt preget av E18. Virksomheten på sjøsiden av E18 er enten henvendt mot sjøen eller mot veien. Virksomhetene som henvender seg til sjøen har et direkte forhold til virksomheter på vann – båtforeninger, kajakkklubb, roklubb – delvis med tilknyttede parkeringsplasser. Næringsvirksomheten er fortrinnsvis tilknyttet veien, men med La-Sa i Drammensveien som eksempel på hvordan bygningen forholder seg til veien men har sjøvendt aktivitet med kran for båtopptak/utsetting.

Bebyggelsen tilknyttet båtklubbene bestod i utgangspunktet av skur – som huset båter eller vaktmann for oppsyn av båtene. Etter hvert meldte behovet seg for mer permanent bebyggelse. Kommunens

intensjon om å regulere området til offentlig park førte til tinglyste avtaler med klubbene og båtforeningene om provisorisk bebyggelse som raskt kunne fjernes. To av klubbene har arkitekt-tegnete løsninger fra 30- og 50-tallet, der forholdet til vannet er bevisst og uttrykt i arkitekturen.

Etablering av kyststi gjennom området vil påvirke virksomhetene på forskjellige måter, der de sjøvendte er mest sårbare.

2.2 Ullern båtforening

Ullern båtforening ble stiftet i 1947 og har klubbhus i Drammensveien 198 i tilknytning til havnen utenfor med 440 båtplasser.

Området bar opprinnelig navnet maritim tilknyttet båtbyggeriet som var i virksomhet her fra 1906 til ut på 1950-tallet.

2.2.1 Bebyggelse

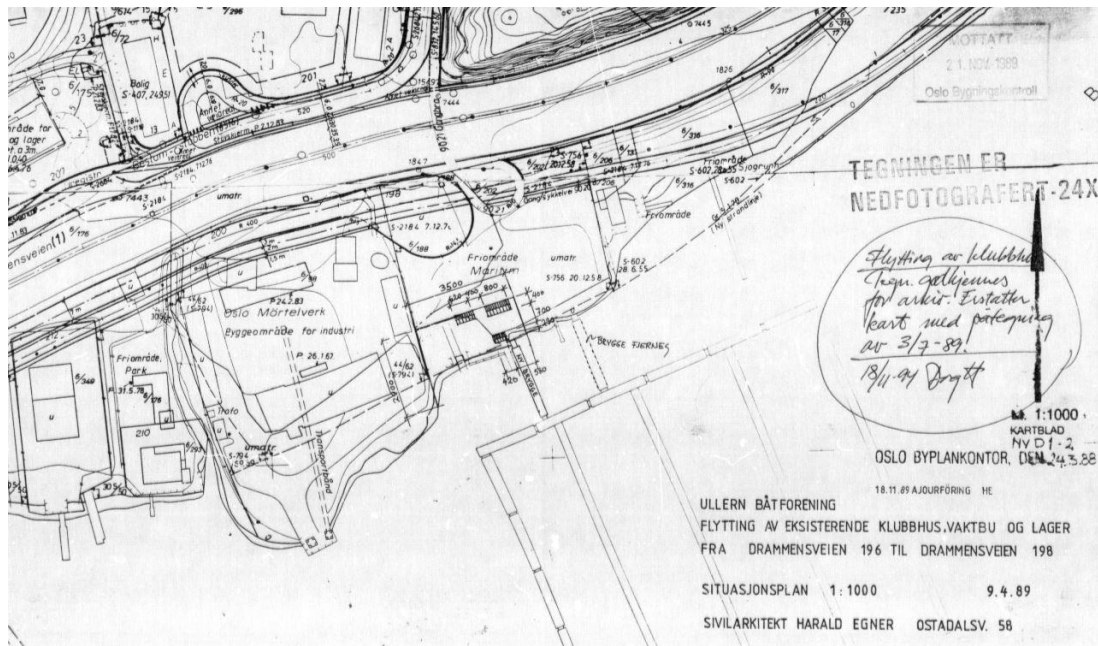

Ullern båtforenings klubbhus i Drammensveien 198 (ullernbaat.no/XOFT AS 2016)

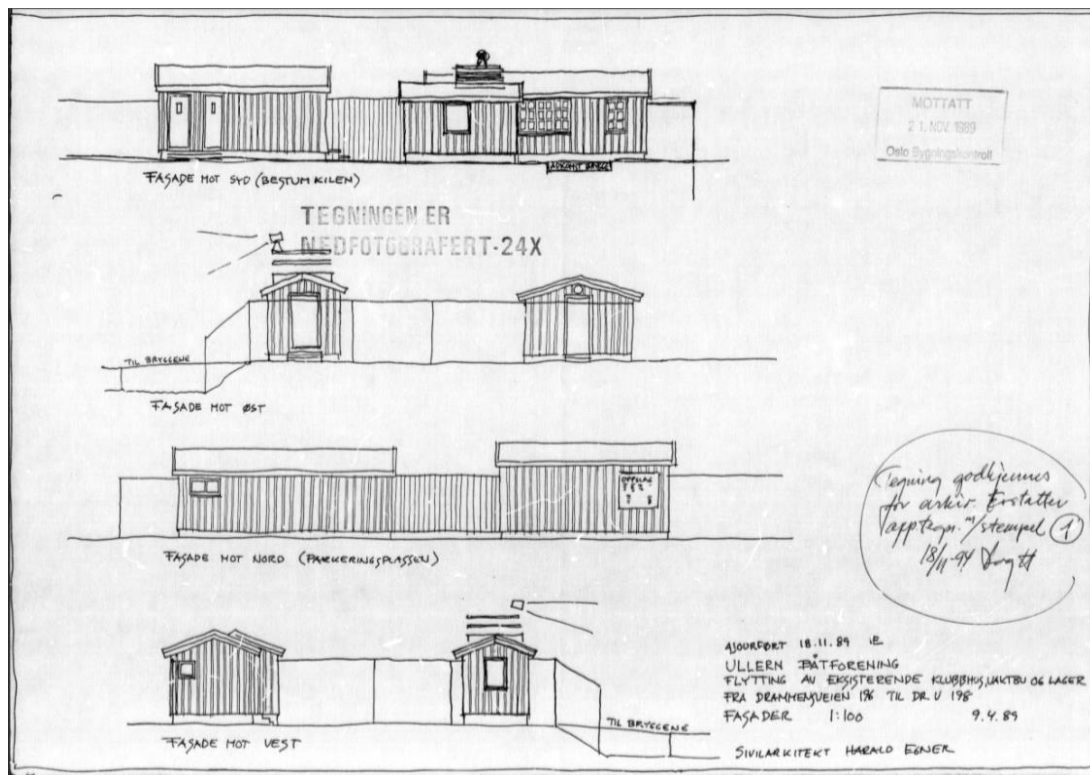
Et redskapsrom og oppholdsrom for oppsynsmann ble byggemeldt av Ullern Båtforening i 1963. Bygningene ble byggemeldt som en brakke og som erstatning for to midlertidige skur, som hadde vært benyttet som vaktmann- og lagerrom for materialer. Ullern Båtforening måtte avgi erklæring til Driftsbestyreren for badene og friluftsområdene 2. april 1963 om at brakken måtte kunne flyttes på kort varsel, på grunn av uvisshet om Ullern båtforening kunne disponere tomten etter at E18 var ferdig opparbeidet.

En verksted- og fabrikkbygning i tre på 372 m² i tre etasjer som lå opp mot Drammensveien, ble byggemeldt revet i 1974.

I 1989 ble klubbhus, vaktbu og lager flyttet fra adressen i Drammensveien 196 til 198. På reguleringskartet er området merket «Friområde Maritim».

Ny plassering av klubbhus, vaktbod og lager i Drammensveien 198 (Plan og bygningsetaten)

Klubbhus, vaktbhus og lager som ble flyttet til ny plassering i 1989 (Plan og bygningsetaten)

Båtføringen søkte i 2001 om å få bygge nytt klubbhus i to etasjer. Bygningen ble utformet med saltak, liggende trepanel, store vinduer i 1. etasje og takteking av tegl. Arkitekter var Spor arkitekter AS. Ullern båtføringens område er i dag inngjerdet med elektronisk overvåkning.

2.2.2 Forholdet til sjø

Klubbhusets funksjon som vaktbu for bryggeanlegget gjør at en visuell kontakt mellom brygga og klubbhuset er viktig for å ivareta denne funksjonen.

Ullern båtforening – inngjerdet område og bro over til flytebrygger (NIKU 2016)

Inngjerdet område mot sjø - Ullern båtforening (NIKU 2016)

2.3 Eiendomsspar/H.C. Thauglands Trælastforretning

H.C. Thauglands Trælastforretning leier forretnings- og lagerlokaler som eies av Eiendomsspar i Drammensveien 200. Området er regulert til industri. Oslo Mørtelfabrikk lå opprinnelig her.

H.C. Thauglands trælastforretning i Drammensveien 200 (eiendomsspar.no)

2.3.1 Bebyggelse

Bebyggelsen består av industribebyggelse – med en lavere del og et høyere volum med en viss «signaleffekt». Området er inngjerdet og bevoktet.

2.3.2 Forholdet til sjø

Bygningene orienterer seg mot Drammensveien og det er et grøntbelte langs sjøen og Merradalsbekken på eiendommen. En mindre brygge blir benyttet som privat kai for seilbåt.

Forhold til sjø – Eiendomsspar (NIKU 2016)

2.4 Oslo Kajakklubb

Klubben ble stiftet i 1931 og er Norges største og ledende padleklubb. Klubben har holdt til på Bestum i Drammensveien 210 siden 30-tallet. Oslo Kajakklubbs lokaler i Drammensveien 2010 ble etablert i 1935 etter at klubben var stiftet 4 år tidligere. Tomten ble leiet av Akers kommune for en periode på i utgangspunktet 10 år.

Klubbhusets fasade mot sjøen (NIKU 2016)

Klubbens første båthus ble oppført i 1935 (ark Sigmund Brønne). Ny båthall ble oppført i 1997 og ny vinterbrygge i 1998. I 2010 ble det bygget en HC-flytebrygge. I 2013 ble det byggemeldt nye treningsrom oppe på eksisterende hus - med bro i mellom. Samtidig ble det byggemeldt nye flytebrygger. Wenche Engseth er arkitekten bak på- og tilbyggene samt flytebrygger.

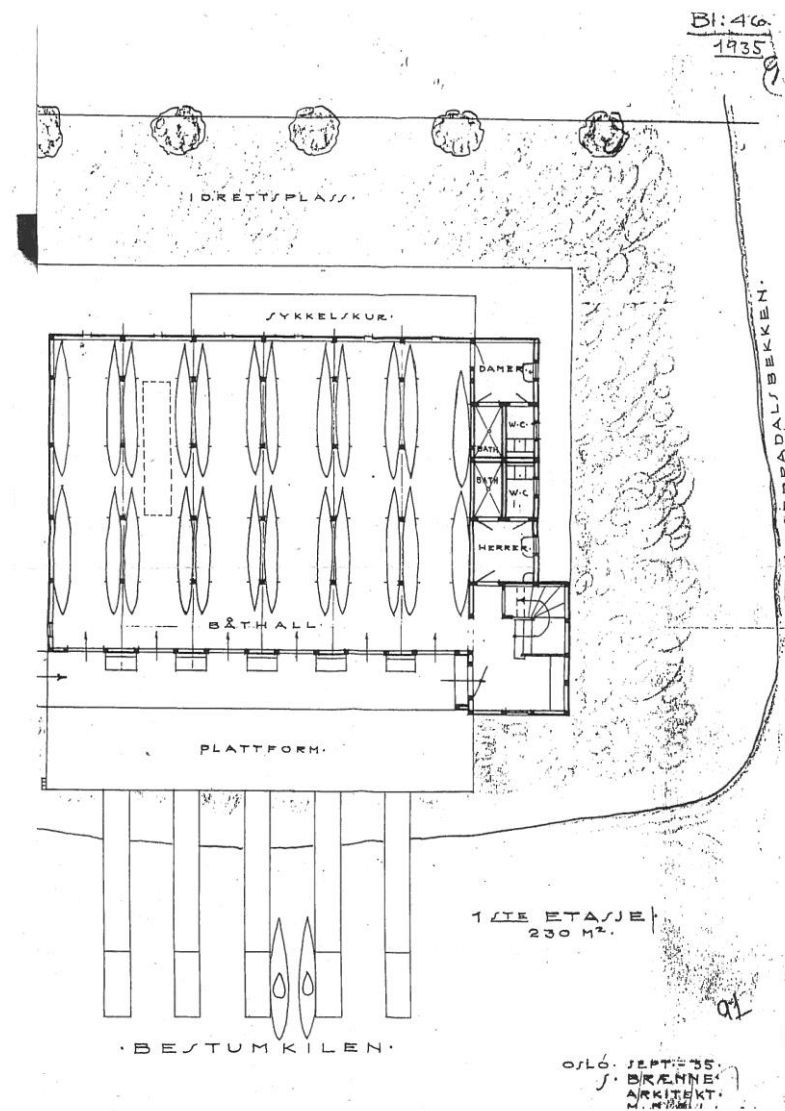
2.4.1 Bebyggelse

Bygningen ble byggemeldt av arkitekt Sigmund Brønne i 1933 som et midlertidig båthus. Kommunen godkjente bygningen mot en tinglyst erklæring om at huset måtte fjernes på forlangende. Arealet var på 268,29 m² og bygningen ble tillatt oppført på betingelsen av at *...bygningen ikke innredes eller benyttes til varig ophold for mennesker* (Bygningschefen i Aker, den 12. septbr. 1933).

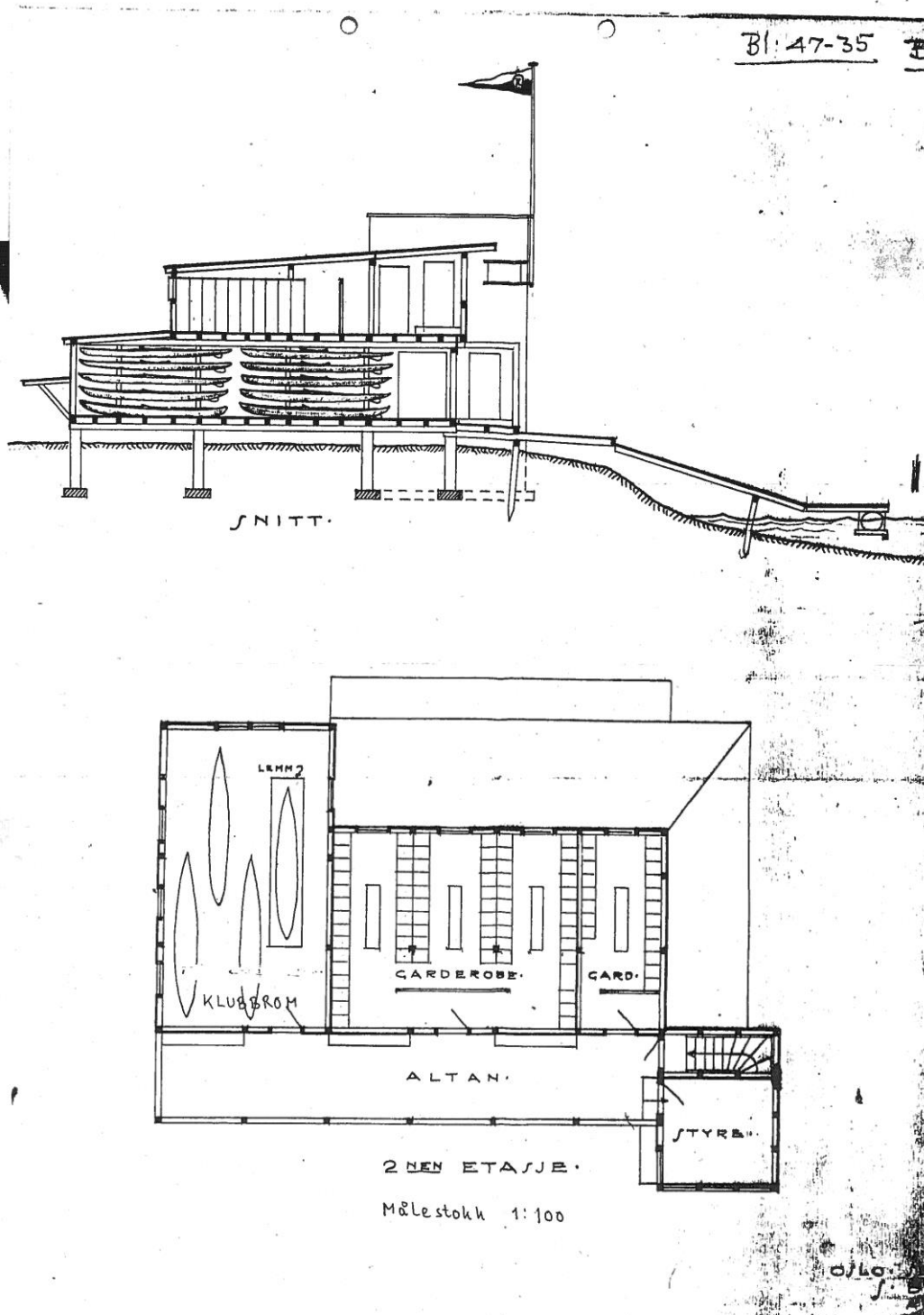
Utformingen av fasaden mot sjøen er motivert av funksjonene i bygget, der første etasje har karakter av et lukket bygningsvolum med 6 portåpninger – der kajakkene kan fraktes effektivt inn og ut av bygningen, mens annen etasje har et generøst åpent overdekket areal for opphold og hvile. Mens første etasje har stående panel og åpninger som tegner en vertikalitet – har annen etasje liggende panel i brystningen som understreker en horisontalitet. I annen etasje er konstruksjonen som bærer taket synliggjort og blitt en del av bygningens arkitektoniske uttrykk. De vertikale søylene, den

horisontale drageren som strekker seg i hele lengden og de synlige taksperrene tegner et nyansert konstruktivt spill som harmonerer med inndelingen i første etasje. Et vertikalt motiv avslutter og balanserer bygningen mot vest – et høyreist lukket volum med stående panel og et smalt vindusbånd som strekker seg rundt hjørnet mot fjorden.

Søylekonstruksjonen i båthallen hadde dobbelfunksjon – med oppheng for kajakkene, 5 stk i høyden (ref. snitt-tegning). Et smalt areal ble avsatt til garderobes i ene kortenden av hallen. Hjørnebygget har trapp opp til altan i annen etasje og inngang til utsiktsrom med ekstra høyde og hjørnevindu med utsikt til fjorden. Altanen strekker seg i hele husets bredde for best mulig utsyn og kontakt med virksomheten i sjø.

Byggemeldingstegninger av 1. etasje, Sigmund Brønne arkitekt, 1933 (Byantikvaren)

Snitt og plan av 2.etasje, Sigmund Brønne arkitekt, 1933 (Byantikvaren)

Perspektiv fra vannet, Sigmund Brønne arkitekt, 1933 (Byantikvaren)

2.4.2 Forholdet til sjø

Perspektivtegningen til arkitekt Brønne viser det nære forholdet mellom bygning og vann – der kajakkene lett kunne transporteres opp og ned i vannet. Tegningen viser også forholdet mellom altan og det brede utsyn til virksomheten i vann. Denne situasjonen er i stor grad opprettholdt selv med nytt bryggeanlegg. Båthusets fasade er tilnærmet den samme.

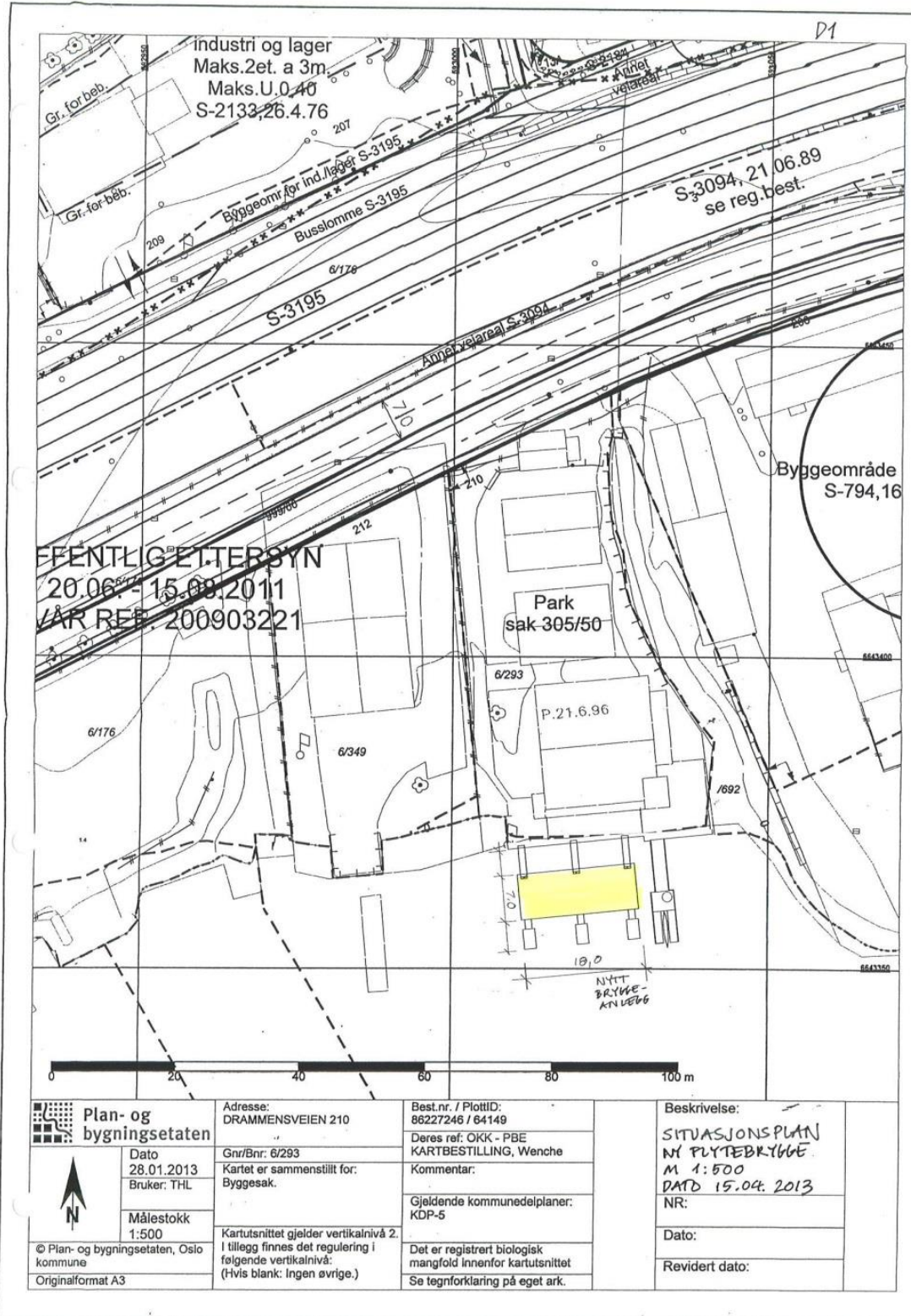
2.4.3 Påbygg

Det «midlertidig båthuset» fra 1933 har blitt stående frem til i dag – og bygningen har gjennomgått en trinnvis utbygging med en rekke dispensasjonssøknader innvilget fra kommunen. Bygningen står intakt med sin fasade mot sjøen. Bygningen står på Byantikvarens gule liste.

Påbygget fra 1997 endrer proporsjonene i bygningen. Husets lengde fordobles, takformen endres og bygningskroppen transformeres fra en volumoppbygget funkis-bygning med tak i nyanserte høyder – til en større lagerbygning med et stort tak. Det er den fremste del av bygningen med fasade og forhold til sjø som er opprinnelig og vurdert som bevaringsverdig.

2.4.4 Fri passasje mellom bygningene

Senere bebyggelse har tilført anlegget to nye bygninger med båtlager i 1.etasje og treningsrom i 2.etasje. Bygningene er koblet med broforbindelse, slik at man har fri passasje mellom bygningene. Avstanden mellom bygningene er på 4,5 meter.

Tegningen viser den trinnvise påbyggingen med mellomrom mot Drammensveien og nytt bryggeanlegg i sjøen

Trinnvis utbygging innover fra sjøen (NIKU 2016)

Passasje mellom tilbygget/nybygg i bakkant av det opprinnelige klubbhuset (NIKU 2016)

Merradalsbekken med kajakkklubbens klubbhus på vestsiden og grøntdrag på østsiden (NIKU 2016)

2.5 Bestumkilen Roklubb

Roklubben ble stiftet i 1929 og het opprinnelig Oslo Kvinnelige Roklubb (OKR) fram til de i 2000 åpnet for mannlige medlemmer og skiftet navn. OKR var Norges første kvinnelige roklubb og med Harriet Hafsøe som ildsjel bak klubben. OKRs klubbhus ligger i Drammensveien 212.

Bestumkilen Roklubbs klubbhus i Drammensveien 212 (bestumkilen-roklubb.no)

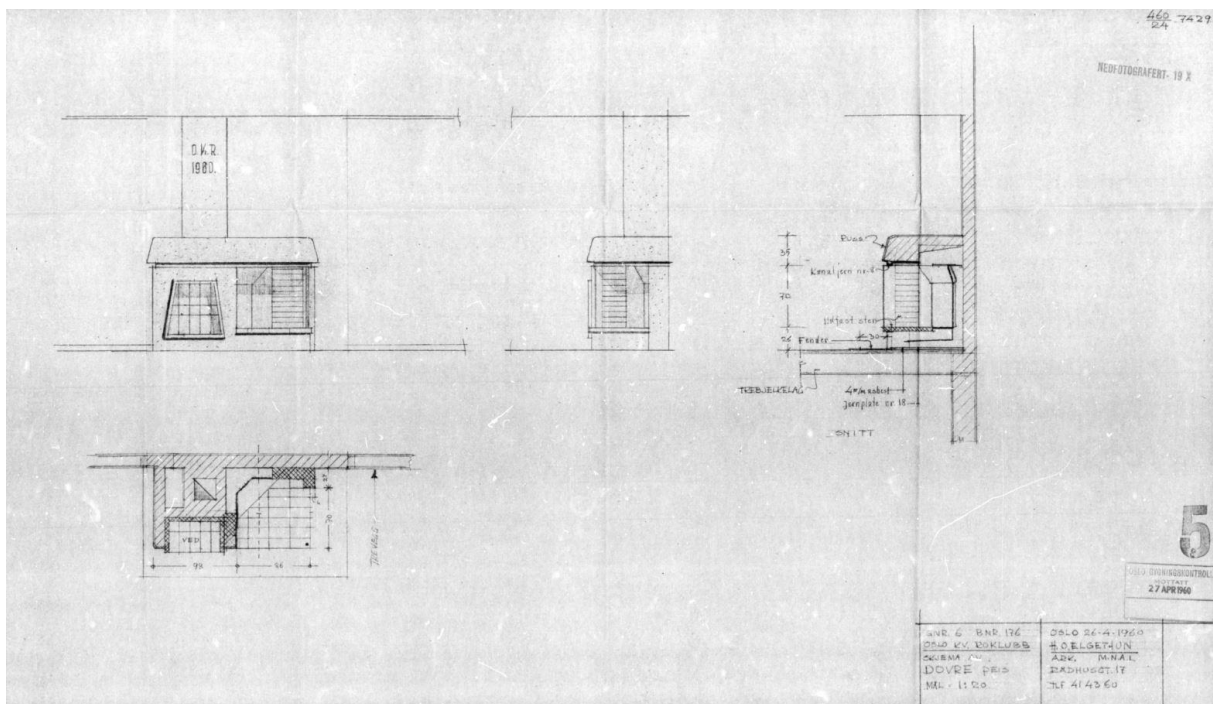
2.5.1 Bebyggelse

«Under forutsetning av at kommunen godkjenner disponeringen av arealet, vil byplanrådet ikke motsette seg beliggenheten av båthus med klubbhus [...] men tar forbehold om regulering til offentlig friareal for eiendommen foran mot Bestumkilen».

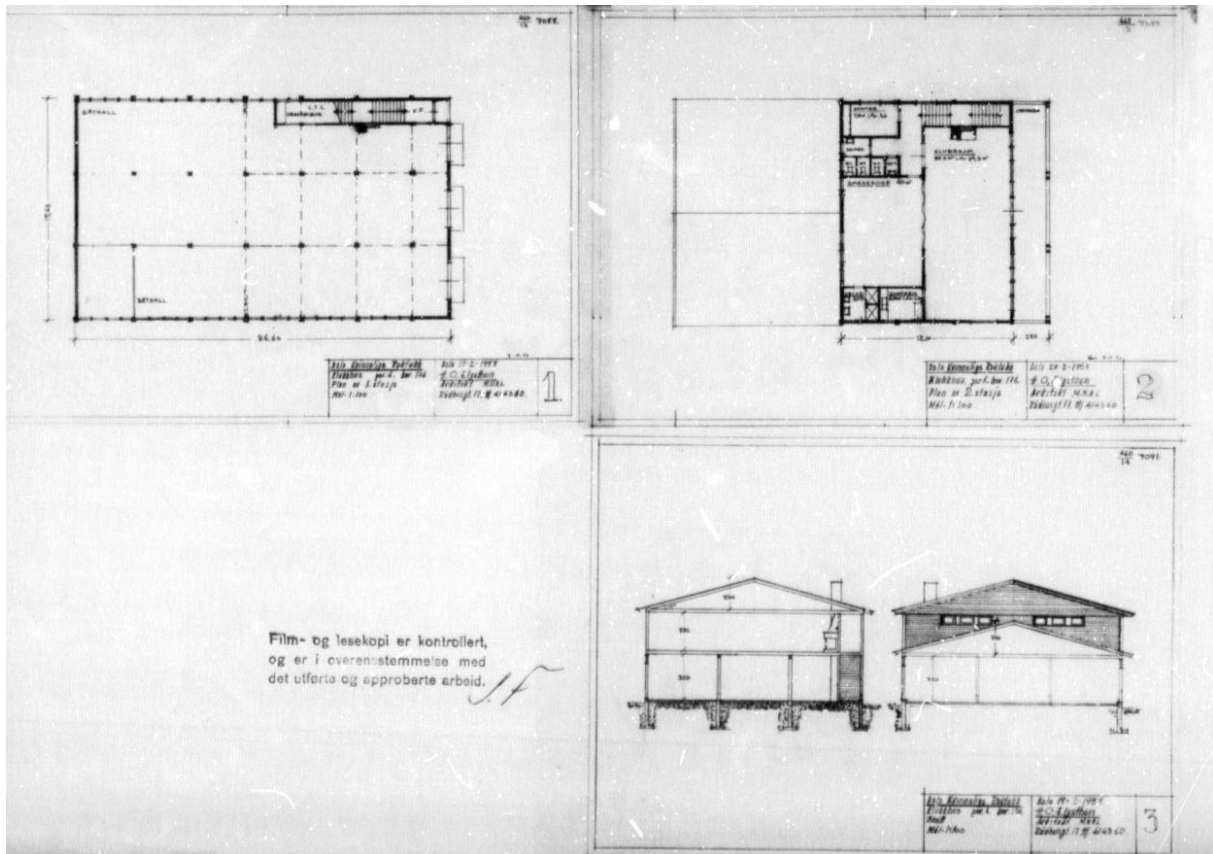
Båt- og klubbhuset til Oslo kvinnelige roklubb ble tegnet og byggemeldt av arkitekt H.O. Elgethun i 1959. I byggemeldingsdokumentet fra 1959 heter det:

Arkitekt Elgethun anmelder et båtskur med tilhørende klubbhus i amerikansk bindingsverk [...] Klubbhuset skal ha peis.

Bygningen er 15,6 m bred og 26,6 m lang og ble bygget i bindingsverk med liggende uhøvlet panel. Halve bygningskroppen har to etasjer, med klubblokale i annen etasje. Taket har saltaksform – med gavl mot sjøen. Båthuset strekker seg over hele grunnplanen, med tre store porter med dobbeltdører. Klubblokalet har overdekket altan mot sjø og midtstilt vindusparti med dobbel glassdør i fasade. På hver side er det tegnet vindusfelt – et større fireinndelt vindu på ene side og enkelt dobbeltvindu på den andre. Vinduspartiene er midtstilt over de treportene i første etasje. En inngangsdør (med innvendig trapp opp til klubblokale) på hjørnet bryter med den øvrige symmetrien i fasaden og fører til at en av portene er trukket vekk fra hjørnet. Vinduet i annen etasje følger logikken om å stå symmetrisk over porten – og får størrelse etter dette. Fire par rundsøyler stilt på et tett felt i rekkverkshøyde er et klassisistisk arkitektonisk grep, karakteristisk for trearkitekturen på femti-tallet. Et lett transparent rekkverk i stål er tegnet mellom de tette feltene for gode lys og utsiktsforhold inne i klubblokale og ute på altanen. Huset er lite endret fra hvordan det ble planlagt.

Peis til Oslo Kvinnelige roklubb, arkitekt H.O. Elgethun (Plan- og bygningsetaten)

Plan og snitt av båt og klubbhus til Oslo Kvinnelige roklub, arkitekt H.O. Elgethun 1959 (Plan- og bygningsetaten)

2.5.2 Forholdet til sjø

Båt- og klubbhuset ligger tilbaketrukket på tomten. Dette kan ha hatt med sjøgrunnen og springflo å gjøre. Utenfor klubbhuset er sjøen åpen noe som skaper innsyn til roklubben og kajakkklubben fra sjøsiden og bidrar til opplevelsen av nærhet til sjøen.

Fasade med karakteristisk femti-tallsarkitektur (NIKU 2016)

Roklubbens port mot Drammensveien (NIKU 2016)

Utsyn fra roklubben mot åpent farvann (NIKU 2016)

2.6 Maritim båtforening

Maritim båtforening har adresse Drammensveien 208 og 76 båt plasser i Bestumkilen.

2.6.1 Bebyggelse

Båtforeningen har en mindre vaktbod, plassert inn på tomten.

Vaktbod for Maritim båtforening (NIKU 2016)

2.6.2 Forholdet til sjø

Båtforeningens arealer er hovedsakelig parkeringsplass med tilgang til foreningens bryggeanlegg.

Maritim båtforenings område sett langs strandlinjen mot øst og vest (NIKU 2016)

2.7 La-Sa Båt og Motor A/S

La-Sa ble etablert i Drammensveien 214 i 1984 og er leverandør av motorer, servicedeler og verkstedtjenester for fritidsbåter. Bygningen ligger nært opp mot Drammensveien.

2.7.1 Bebyggelse

La-Sa bygningen ble tegnet av arkitekt Einar Dahle. Bygningen består av prefabrikerte betongelementer og fikk betongprisen i 1989.

Fasade mot Drammensveien (Einar Dahle)

Fasade mot sjøen (Einar Dahle)

2.7.2 Forholdet til sjø

La-Sa bygningen henvender seg hovedsakelig mot Drammensveien og har ikke direkte sjøkontakt. Båtkranen på sjøsiden for opptak og sjøsetting av båter gir tilknytning til sjøen og er sentral for La-Sas virksomhet.

La-Sa og bryggeatkomst sett fra sjøen (NIKU 2016)

Kranen i Drammensveien 214 (NIKU 2016)

3 Vurdering av verneverdier som berøres i planområdet for kyststien

NIKUs vurdering av kulturminneverdier i planområdet er at den sjønære aktiviteten er sentral for området og at en kyststi bør legges slik at denne aktiviteten kan opprettholdes.

En kyststi vil i sterkest grad berøre virksomhetene i kilen som har et aktivt og direkte forhold til vannflaten. Oslo Kajakklubb og Bestumkilen roklubb har bygninger/anlegg tegnet av arkitekter i henholdsvis 1933 og 1959 som reflekterer det nære forholdet mellom bygning og sjø i sitt uttrykk. Oslo Kajakklubb ligger helt i sjøkanten og er den mest sårbare for inngripen i forholdet mellom bygning og sjøareal. I tillegg er kranen for sjøsetting/opptak tilknyttet La-Sas virksomhet i Drammensveien 214 forutsatt å ha en sjønær plassering for å kunne opprettholdes.

Byantikvaren har i sin uttalelse til varsel om oppstartmøte spesielt påpekt forholdet mellom strandlinje og sjøarealer som landskapselement og Oslo Kajakklubbs anlegg som maritimt kulturminne som sentrale kulturminneverdier som må hensyntas. Utover å være et landskapselement er forholdet mellom land og sjø knyttet til aktiviteten som forbinder disse, og NIKU støtter opp om byantikvarens uttalelse om å ivareta spesielt kajakklubbs sjøfront. Det er den fremste del av bygningen med fasade som er opprinnelig og som sammen med bryggeanlegget ivaretar forbindelsen mellom sjøen og kajakklubben.

Utfylling og endring av kystlinjen har pågått over det siste hundreåret og selve kystlinjen vurderes ikke som spesielt sårbar, men sett i lys av tidligere utfylling og muligheten for å opprettholde nærhet til sjøen for omkringliggende landområder vil en kyststi som fortrinnsvis anlegges på land være å anbefale. Dette også med tanke på at framtidige planer for E18 kan endre mulighetene i området for hvordan sjøen utnyttes.

4 Referanser/Litteratur

Plan og bygningsetaten

Byantikvaren i Oslo

Oslo Byleksikon

Ullern båtforening <http://ullernbaat.no/>

Bestumkilen roklubb <http://www.bestumkilen-roklubb.no/>

Oslo kajakklubb <http://www.okk.org/>

Maritim båtforening <http://www.maritimbåtforening.no/>

Eiendomsspar AS <http://www.eiendomsspar.no/>

Norconsult (2015) Bestumkilen – grunnlagsrapport: Båtliv, byutvikling og massedeponi

PBE (09.02.15) Notat – Kyststi Bestumkilen

Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

www.niku.no

NIKU Oppdragsrapport 115/2016

NIKU hovedkontor
Storgata 2
Postboks 736 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tønsberg
Farmannsveien 30
3111 TØNSBERG
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Bergen
Dreggsallmenningen 3
Postboks 4112 Sandviken
5835 BERGEN
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Trondheim
Kjøpmannsgata 1b
7013 TRONDHEIM
Telefon: 23 35 50 00

NIKU Tromsø
Framsenteret
Hjalmar Johansens gt. 14
9296 TROMSØ
Telefon: 77 75 04 00